

gurao spornu robu. Međutim, kako iz tužbe slijedi da je osiguranje odgovornosti izvršio Osiguravajući zavod u Rijeci, koji je doduše u času sklapanja ugovora o osiguranju bio Filijala bivšeg DOZ-a, a osiguranje robe izvršio je drugi osiguravajući zavod, tj. Osiguravajući zavod u Zagrebu, to je zahtjev tužitelja kao osiguratelja na koga su, isplatom naknade iz osiguranja imao prava raspolaganja robom, prešla sva prava, to je prigovor i pozivanje na predmetni ugovor bez osnove.

Tuženik će naime kao osiguranik po odnosnom ugovoru za osiguranje odgovornosti, ukoliko je još taj ugovor na snazi, moći tražiti od svoga zavoda da mu iz ugovora o osiguranju naknadi štetu, koju je morao platiti imao prava na robu, odnosno njegovom sljedniku, sada tužitelju.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 23.XII 1963.

Vijeće: dr Melkior Erak, Gabro Badovinac, Branko Egić

Prijevoz željeznicom - Tarife - Nepotpuni navod robe u tovarnom listu - Općeniti navod o vrsti robe kojim je obuhvaćena jedna tarifna stavka nije nepotpuni navod i ako nema posebne specifikacije o sadržaju koleta - Čl.63 ZPŽ-a odnosi se na naknadu štete koju pretrpi željeznica radi nepotpune ili krive deklaracije robe u tovarnom listu, a ne na obračun tarifnih stavaka - Željeznica ima pravo ispraviti vozerinsku stavku samo onda ako je kontrolirala sadržaj pošiljke i utvrdila da se sadržaj ne slaže s navodima u tovarnom listu

Željeznica tuži imao prava - pošiljaoca za premalo naplaćenu vozerinu. Navodi da je pošiljalac u tovarnom listu nepotpuno deklarirao robu, jer da je naveo samo "delovi drumskih vozila", a da je trebao navesti specifikaciju robe koja se prevozi. Ovo radi toga što u odnosnoj tarifnoj stavki stoji "delovi drumskih vozila na drugim mestima nenačeni". Prema tome kaže tužitelj: tuženik je bio dužan navesti tačnu specifikaciju da bude vidljivo da se eventualno ne prevozi roba za koju se, prema posebnim tarifnim stvkama, plaća veća vozerina. Željeznica je obračunala povišenu tarifu na temelju čl. 63, stav 1 ZPŽ-a.

Prvostepeni sud je tužbeni zahtjev odbio.

Drugostepeni sud je povodom tužiteljeve žalbe potvrdio prvostepenu presudu, radi ovih razloga:

Rješavajući sporno pitanje, da li je tuženik prilikom predaje robe na prijevoz pravilno deklarirao robu, prvostepeni sud je osnovano i pravilno ocijenio da je navod o deklaraciji robe od strane tuženika pravilno naveden, kad je naveo u tovarnom listu "delovi motornih vozila". Naime, i ako pozicija 5606 Tarife za prijevoz robe predviđa deklaraciju "delovi drumskih vozila na drugim mestima nenavedeni", po nahođenju ovog suda dovoljno je da se u tovarnom listu označi i skraćena deklaracija, u toliko prije što u Tarifi u odelku 15 "Metali obični i izrade od metala" Glava 55, 56 i sl. ne sadrže poziciju "delovi drumskih vozila, motori itd", već u pogledu delova drumskih vozila spominje samo karoserije. Prema tome pod delovima drumskih vozila uopće imaju se smatrati svi dijelovi drumskih vozila, ako se kao takovi predaju na prijevoz željeznici, bez obzira da li se radi o delovima drumskih vozila koji su to motori, gibnjevi itd. Naime svaki dio drumskog vozila spada pod kategoriju drumskog vozila, koji nije u tarifi na drugom mjestu posebno naveden, kao posebna roba koja bi spadala u odnosnu poziciju i tarifni razred, kako je to slučaj s karoserijama, za koje postoji posebna pozicija.

Tužiteljevo pozivanje na tarifne pozicije 6403 nema nikakve osnove, jer se odnosne pozicije odjeljka 16 "Mašine i aparati" odnose na mašine i poljoprivredne sprave, lokomobile, traktore itd, a nikako na cestovna vozila pod kojima se imaju podrazumijevati automobili i njihovi dijelovi. Isto tako ne može se podrazumijevati da bi pođ dijelove cestovnih vozila spadala i roba iz pozicije 7509 "Roba svake vrste u klasifikaciji nenavedena".

Nosnovana je tvrdnja žalbe, da bi iz čl.63, st.1 ZPŽ-a slijedilo da željeznica, u vezi s propisima tarife iz ovog člana, ne bi trebala da ispituje tačnost podataka o izjavi pošiljaoca, koja je unesena u tovarni list. Naime čl.63, st.1 ZPŽ-a nema ono značenje koje mu daje tužitelj, već nasuprot ovaj član rješava pitanje odgovornosti za eventualno nastalu štetu bilo na samoj pošiljci ili željeznici, ako je šteta posljedica neispravnosti, netačnosti, ili nepotpunosti unesenih podataka i izjava. Prema tome ne može se uzeti, kako to smatra tužitelj, da bi se ovaj član odnosio i na eventualne posljedice, koje bi nastale za primjenu tarife i u onim slučajevima, ako željeznica u slučaju sumnje nije izvršila provjeravanje sadržine pošiljke. Naime, ako željeznica sumnja u ispravnost navoda stranke, ona ima pravo u svako doba provjeriti da li pošiljka odgovara podacima tovarnog lista u smislu čl.65 ZPŽ-a, pa u slučaju ako nađe da navodi nisu tačni, tj. ako

utvrdi da razlika između pošiljke i naznačenja u tovarnom listu ne odgovara stvarnosti, tada željeznica može naplatiti troškove provjeravanja, kolsku dangubninu i ležerinu, kao i primijeniti tarifne sankcije.

Po nađodjenju ovog suda, kako je već neprijed rečeno, navodjenje i oznake robe u predmetnom slučaju s naznskom "delovi drumskih vozila" ne mogu zavesti u bludnju tužiteljeva službenika da primijeni pogrješnu tarifu, jer tužiteljev službenik kao stručna osoba i poznavalac tarife zna kad se govori o "delovima drumskih vozila", da se pod dijelovima cestovnih vozila imaju smatrati dijelovi koji nisu u tarifi na drugom mjestu navedeni, pa stoga skraćeno navodjenje "delovi drumskih vozila" ne može se tumačiti kao nepotpuno, nejasno, ili netačno naznačivanje robe, koja je predana na prijevoz.

Konačno valja istaći, da je prvostepeni sud pravilno uzeo da tužitelj nema prava prilikom naknadne kontrole tovarnih listova stavljati u pitanje sadržinu pošiljke, jer na to upućuje jasno i čl.65, koji odredjuje da željeznica u svako doba dok se pošiljka nalazi kod nje može izvršiti odnosno provjeravanje, i da je dužna, ako provjeravanje vrši, pozvati pošiljaoca ili primaoca. Drugačije provjeravanje pošiljke nije ni moguće, a najmanje na način kako si to prisvaja tužitelj.

Obzirom na izloženo valjalo je presuditi kao u dispozitivu.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 9.XII 1963.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Vladislav Brajković, dr Emilije Pallua

Prijevoz stvari morem - Osiguranje tereta - Odgovornost broдача - Sposobnost brođa za plovidbu - Brođar ne odgovara za štetu nastalu višom silom, ako ta šteta nije posljedica propusta njegove dužne pažnje da prije početka putovanja osposobi brođ za plovidbu - Postojanje svjedodžbe o klasi nije samo po sebi dokaz da je brođ bio sposoban za plovidbu - Brođar može sposobnost brođa dokazivati uz postojanje svjedodžbe o klasi i naknadnim vještačenjem eksperata koji su u luci određišta pregledali brođ

Tužitelj je osigurao teret sirovog kaučuka, ukrcan na tuženikov brođ "Velebit" radi prijevoza morem iz Bangkoka u Rijeku. Putem je teret oštećen zbog prodora morske vode u brođsko